

det, man først finder paa, og det er ogsaa det, man de fleste Steder har gennemført. Men Svaghederne derved have vist sig ganske overordentlig stærke overalt, hvor dette System anvendes. Sagen er den, at det i Virkeligheden fremkalder Valgalliancer paa Slump ligesom Systemet uden Omvalg. I det Øjeblik, man staar overfor et Valg, maa man i en Kreds gøre den Betragtning gældende: Kunne vi komme med ved Omvalget, og alle mindre Partier ville være udelukkede derfra. Hvis vi have det bundne Omvalg, vil f. Eks. i saa godt som alle danske Landkredse Højre være udelukket fra at komme med ved Omvalget, hvis det ikke paa Forhaand allerede ved den første Afstemning indgaar Valgalliancer. I andre Kredse vil den samme Skæbne ramme det radikale Venstre; der vil være Kredse, hvor den vil ramme Socialdemokratiet, og saaledes vil det gaa ud over snart det ene, snart det andet Parti. Overalt viser det sig, at hvis man vil sikre sig at være med i Omvalget, maa man paa Forhaand lave Alliancer, og saa har man altsaa en meget stor Del af de samme Svagheder, som det andet System havde.

Langt bedre synes det mig, at det System er, som for nylig er indført i Norge efter i længere Tid at have været anvendt i Frankrig. Det er det frie Omvalgssystem. Det er ordnet saaledes, at man, naar man ikke for nogen af Kandidaterne opnaar absolut Majoritet ved det første Valg, foretager nyt Valg, og ved dette nye Valg gælder saa relativ Majoritet. Man stiller det da saaledes, at ved det første Valg staar man fuldkommen frit, idet der ved det andet Valg ogsaa kan opstilles Kandidater, som ved det første Valg kun have faaet et ringe Stemmetal. Man stiller det endvidere saaledes, at nye Kandidater kunne opstilles, hvis Partiernes i Mellemtiden skulde ønske at enes om en ny Kandidat fremfor at samles om en af dem, der vare opstillede ved det foregaaende Valg. Paa dette Punkt aabner man Mulighed for, at fremragende Politikere, som deres Parti sætter megen Pris paa at bevare i det politiske Liv, sikres der Plads i dette, selv om de af bestemte Grunde falde i den Kreds, hvori de vare opstillede.

Dette System har, saa vidt jeg kan se, en stor Række Fordele i Sammenligning med de andre Valgsystemer, der kunne forbindes med Anvendelsen af Enkeltmandsvalg. Det er prøvet i lang Tid i Frankrig, en enkelt Gang i Norge. Denne ene Gang i Norge kunne vi desværre ikke hente megen Lære af. Det er de Valg, der ere

foregaaede nu i Efteraaret deroppe i Norge. Disse Valg have haft en ganske overordentlig besynderlig Karakter. Et æret Medlem her i Salen gjorde forleden Dag opmærksom paa, at disse Valg havde bragt en betydelig Fremgang i Mandater for Højre og det moderate Venstreparti i Norge. Dette er rigtigt. Det har sin Forklaring i to Ting. Den ene Grund dertil er dette, at man siden sidste Valg har indført en Art privilegeret Valgret i Norge, idet man har indført Valgret for de Kvinder, der tilhøre nogenlunde velhavende Familier, men derimod udelukket de fattigste Kvinder, mellem  $\frac{1}{3}$  og  $\frac{1}{2}$  af Kvinderne, fra Valgretten. Dette har altsaa givet de moderate og konservative Partier et naturligt Forspring under denne Valgkamp. Den anden Grund er dette, at Omvalgssystemet er blevet anvendt paa en højst ejendommelig Maade i Norge denne Gang. Det har ligesom ikke virket. Allerede ved den første Afstemning stillede de Radikale og Socialdemokraterne næsten alle Vegne Kandidater op imod hinanden, medens de Moderate og Højre næsten alle mødte med Fælleskandidater. Ved Omvalget gentog det samme sig, og derfor blev Resultatet dette, at til Trods for, at de moderat-konservative Partier kun mønstrede saadant noget som 180,000 Stemmer, medens de to andre Partier tilsammen mønstrede 230,000 Stemmer, fik de moderat-konservative Partier dog 63 Repræsentanter, de andre kun 60 Repræsentanter. Dette udelukkede Omvalgssystemet altsaa ikke. Men hvorfor ikke? Fordi de to Partier, Radikale og Socialdemokrater, der her stod overfor hinanden, ikke i Fællesskab vilde skabe sig et Flertal, skønt de kunde have gjort det. (Afbrydelse). Nej, de vare ikke saa flinke til at arbejde sammen som Radikale og Socialdemokrater i Danmark, hvorimod det frisisindede Venstre, det moderate Venstre, og Højre i Norge viste ganske samme Evne til politisk Samarbejde, som det moderate Venstre og Højre her i Danmark ved saa mange Lejligheder har vist. Det stillede sig altsaa saaledes oppe i Norge, at det radikale Venstre og Socialdemokratiet ikke fandt et saadant Samarbejde muligt. Nordmændene ere stridbare Folk og haarde Halse i mange Tilfælde, og jeg tror, at det er i de særlige Forhold, man maa søge Forklaringen til det Udfald, disse Valg i Norge have faaet. Det er ligesom en første Prøve paa Omvalgssystemet i Norge, hvoraf man ikke kan lære meget.

Mere kan man lære af den Maade,